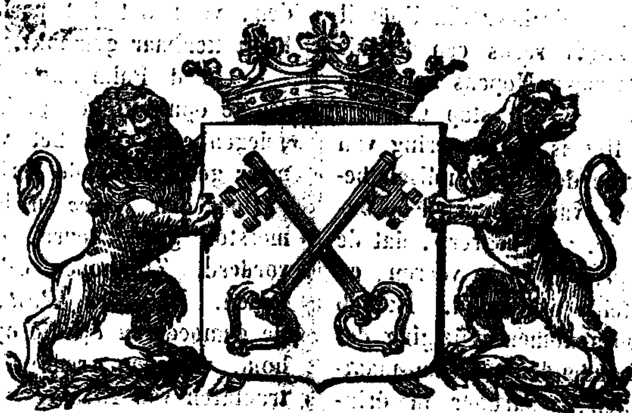
1859. N°. 24.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 25 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 24 Februarij.

Door eenige aanzienlijke fabrikanten en handelaren, hier ter stede woonachtig, is een adres bij de tweede kamer der staten-generaal ingediend, waarin zij hunne bezwaren tegen het ingediende wetsontwerp tot herziening van het tarief op den in-, uit- en doorvoer kenbaar maken. De strekking van dit adres is om aan te toonen dat er, door het vaste invoerregt van f 30, f 34 en f 45 de 100 ℔, op vreemde wollen manufacturen van denzelfden aard en dezelfde soort als die, welke alhier gefabriceerd worden, te doen vervangen door een invoerregt van 5 pCt. der waarde, en in de tweede en voornaamste plaats, door dat reeds verminderde regt van 5 pCt. niet naar de hoeveelheid of het gewigt, maar naar de waarde dier manufacturen te heffen, groot gevaar ontstaat, dat vele takken van Nederlandsche industrie, en in het bijzonder die der grove wollen stoffen, in Leyden bloeijende, geheel zullen te gronde gerigt worden. Adressanten verklaren dat zij niet verlangen door bovenmatig hooge invoerregten kunstmatig beschermd te worden; zij gelooven, dat men tot eene voorzigtige, niet te snelle vermindering der invoerregten kan overgaan; maar van eene vermindering, zoo groot en zoo plotseling, als in het ontwerp-tarief wordt voorgeslagen, vreezen zij de noodlottigste gevolgen. Zij matigen zich hier niet aan te beslissen, in hoeverre een regt van 5 pCt. ad valorem, mits het in de praktijk inderdaad zonder eenige ontduiking tot dat bedrag kon geheven worden, genoegzaam zoude zijn tot bescherming der Nederlandsche industrie; dit slechts beweren zij, dat het regt, zoo als het nu voorgesteld wordt, hen zonder eenige noemenswaardige bescherming aan hunne eigene krachten overlaat. Na de noodlottige gevolgen, die hunnes inziens noodwendig uit de voorgestelde maatregelen moeten voortspruiten, in het breede te hebben uiteengezet, eindigen zij met het eerbiedig en ernstig verzoek, dat de tweede kamer aan het voorgedragen wetsontwerp hare goedkeuring niet moge schenken.

— De wis- en natuurkundige afdeeling van de kon. akademie van wetenschappen zal op Zaturdag aanst. te Amsterdam eene gewone vergadering houden.

— Door de wis- en natuurkundige faculteit der Utrechtsche hoogeschool is het loffelijk getuigschrift, wegens de beantwoording der natuurkundige prijsvraag, toegewezen aan den heer H. Kuiper, med. stud. te Utrecht.

— Bij de herstemming, die gisteren ter verkiezing van een lid der tweede kamer in het hoofd-kiesdistrict Tilburg plaats had, zijn uitgebragt 1287 stemmen. Verkozen de heer mr. C. C. A. Beens met 945 stemmen. De heer mr. L. Metman verkreeg 342 stemmen.

— Naar men verneemt, is bepaald, dat de chevrons, ingesteld bij kon. besluit van den 11den dezer, zullen zijn van rood kemelsharen galon, breed 0,015 el, gebiesd met wit uitmonsteringsleder. Zij zullen geplaatst worden winkelhaaksch op den linker bovenarm der lakensche kleedingstukken.

— Aan de algemeene kerkeraden van de hervormde gemeenten in ons vaderland is van wege de algemeene synodale commissie der Ned. herv. kerk eene missive gerigt over de armenzaken en de armverzorging. De kerkeraden worden aangespoord, dat de zorg der diaconie zich bepale tot de armen, die in het kerkelijk ressort van hunne gemeente wonen, en dat die zorg zich niet alleen bepale bij ligchamelijke verpleging, maar zich vooral ook moet uitstrekken tot de bevordering van hun geestelijk en godsdienstig belang. Vele gemeenten hebben in dien zin gewerkt, doch in enkele gemeenten hebben de diaconiën meer gewerkt in het belang der hun toevertrouwde fondsen, dan wel in het belang der armen. Zij hebben de zorg der armen op de burgerlijke armbesturen trachten over te dragen, tegen welke verkeerdheid ten ernstige wordt gewaarschuwd.

— Gedurende het jaar 1857 waren er hier te lande 62 scholen van middelbaar onderwijs, met 1789 leerlingen. Het getal openbare lagere scholen bedroeg 3437, met 410,258 leerlingen. Het getal hoofdonderwijzers was 3098 en dat der hulponderwijzers 2072. Voorts 914 kweekelingen, 353 onderwijzeressen en 551 secondanten. Men telde voorts 370 bewaarscholen met 41,024 leerlingen; 153 herhalingscholen met 6057 leerl., 118 zondagscholen met 10,068 leerl., 64 werkscholen met 5792 leerl., 114 volkszangscholen met 6320 leerl., 25 gymnastiescholen met 1986 leerl., een 50-tal teekenscholen met 2600 leerl., 14 industriescholen, enz.

— Zaturdag ll. werd op het raadhuis te Delft, door den heer commissaris van politie, in tegenwoordigheid van al de buitengewone agenten der nachtpolitie, namens den heer Burgemeester, eene som van f 100 aan den agent der nachtpolitie Backer uitgereikt, voor zijn manmoedig gedrag bij gelegenheid van een diefstal, den 1sten Januarij ll. aldaar door een zeer berucht persoon gepleegd, ten gevolge waarvan deze in handen der justitie geraakt is. De heer commissaris bragt hulde aan het gedrag van Backer, die, ofschoon, tijdens den diefstal niet in functie en het persoonlijk gevaar waaraan hij zich blootstelde kennende, niet geaarzeld heeft de maatschappij de dienst te bewijzen om haar, althans voorshands, van zulk een booswicht te verlossen. Backer, bij die gelegenheid verwond, heeft sedert 14 dagen het gasthuis kunnen verlaten.

— Nabij Dordrecht is een persoon uit Middelburg, die met een bootje naar de stoomboot werd gebragt, achterovergeslagen en verdronken.

— In de rivier de Dommel tusschen de gemeenten Gestel en Boxtel zijn twee personen, vader en zoon, jammerlijk verdronken; zij hadden zich in hunne met steen en griend beladen schuit ter ruste gelegd, welke schuit door een noodlottig toeval is gezonken.

— Volgens berigten uit Luxemburg zouden de geschillen tusschen de regering en de kamer waarschijnlijk in der minne geschikt worden. De oppositie in de kamer heeft als voorwaarde dier schikking gesteld: eene vrijzinnige toepassing der constitutie en herroeping van die ordonnantiën, welke in strijd zijn met de zeden en den geest van 's lands instellingen. In hoever hiermede zal gepaard gaan eene verwijdering van de ministers, welke geen waarborg genoeg leveren voor eene milde toepassing der staatsregeling, en hunne vervanging door mannen, die het vertrouwen der kamer hebben, kan niet met zekerheid gezegd worden. De waarschijnlijkheid pleit er echter voor. Tevens kan nog gemeld worden, dat de oppositie in de kamer eene vereffening der geschillen in bovenbedoelden zin vurig wenscht. *(Hbl.)*

'sGRAVENHAGE, 24 Februarij.

Z. M. heeft den heer L. graaf van Bylandt, kamerheer, benoemd tot Groot-Officier van de orde der Eikenkroon.

— Z. M. heeft goedgevonden aan den hoofdinspecteur van den waterstaat L. J. A. van der Kun, op zijn verzoek, te verleenen eervol ontslag als regerings-commissaris bij de Nederl. rijnspoorweg-maatschappij en bij de Aken-Maastrichtsche spoorweg-maatschappij; en te benoemen tot 's konings commissaris bij de Nederl. rijnspoorweg-maatschappij den heer W. C. P. baron van Reede van Oudtshoorn, hoofdingenieur van den waterstaat in het 8ste district, en tot 's konings commissaris bij de Aken-Maastrichtsche spoorweg-maatschappij den heer W. Badon Ghyben, hoofdingenieur van den waterstaat in het 7de district.

— Z. M. heeft benoemd bij het depart. van oorlog, tot commies, den adjunct-commies H. P. van Os; en den rang van commies verleend aan den adjunct-commies J. L. Bron, beiden van gemeld departement.

— H. M. de koningin, HH. KK. HH. de prins van Oranje, prins en prinses Hendrik, prins en prinses Frederik en prinses Marie, hebben gisteren avond de soirée bij mevr. de douairière van der Oudermeulen, grootmeesteresse van H. M. de koningin, bijgewoond.

— Volgens een bij de regering ontvangen berigt, dd. Batavia 7 Januarij jl., was de maal aldaar nog niet aangekomen en waren overigens van daar geene bijzonderheden te melden.

— De minister van marine heeft bekend gemaakt dat, uit hoofde van de verbouwing tot uitbreiding der localen voor de verzameling van scheepsmodellen enz., bij het dep. van marine, deze verzameling, tot nadere aankondiging, niet voor het publiek te bezigtigen is.

— Daar er behoefte bestaat aan 2de luitenants voor de infanterie bij het leger in O.-I., zoo is tot dat einde door den minister van oorlog eene circulaire gerigt aan de chefs der regimenten, ten einde te onderzoeken of er 2de luitenants, bij gemelde regimenten dienende, genegen zijn, om definitief bij het wapen der infanterie van het leger in O.-I. te worden overgeplaatst; zijnde voorts door den minister van koloniën bepaald, dat voortaan geene officieren van het leger hier te lande meer tijdelijk bij dat in Oost-Indië zullen worden gedetacheerd.

— In de zitting van de tweede kamer der staten-generaal van 22 dezer zijn o. a. ingekomen zeven adressen houdende aandrang op het geven der rigting aan de zuiderspoorweglijn van Rotterdam over Dordrecht enz., alsmede verschillende adressen houdende bedenkingen tegen het ontwerp nopens de slavernij in West-Indië.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 23 Februarij.

In deze zitting was aan de orde de beraadslaging over de artikelen van het wets-ontwerp betreffende de regeling van de afschaffing der slavernij in Ned. Indië. Na afloop daarvan werd dit wets-ontwerp met 48 tegen 10 stemmen aangenomen.

Daarna kwam in behandeling het wets-ontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1856; volgens een vroeger besluit der kamer werden eerst de hoofdrubrieken en daarna de §§ van het voorloopig verslag behandeld.

Bij § 2 (het radicaal der Indische ambtenaren) vroeg de heer van Hoëvell of er in deze vroeger reeds besproken aangelegenheid reeds een besluit was genomen. De minister van koloniën zeide hierop: Nopens het radicaal is nog geene conclusie genomen. Maar er is toch een stap gedaan, die met het radicaal in naauw verband staat. Het is de invoering van gymnasiaal onderwijs op Java. Het voorstel daartoe door het Indisch bestuur gedaan, is, na de voorlichting van deskundigen, van dien aard bevonden, dat het de ondersteuning des ministers verdiende. Ik begreep, dat de tijd gekomen was in Ned.-Indië het gymnasiaal onderwijs in te voeren, en de koning heeft zich met het daaromtrent voorgestelde vereenigd. Ik heb in mijn antwoord gezegd, dat ik eenen, met de voorgenomen wijziging der inrigting van de kon. akademie te Delft, verband houdenden tusschen-maatregel aan de bekrachtiging des konings zal voorstellen, waardoor in dringende behoeften van de dienst zal worden voorzien. Hij heeft gemeend op de som voor de inrigting benoodigd, niet te moeten afdingen. De bijdragen zal op de Indische begrooting worden gebragt en het Indisch bestuur is gemagtigd hieromtrent al datgene te doen, wat het noodig zal oordeelen.

§ 6 (De openstelling van 19 havens in Ned. O. I.) gaf aanleiding tot breedvoerige beraadslagingen. Na eenige aanmerkingen van de hh. Hoynck van Papendrecht, Sloet tot Oldhuis en van Hall, nam de minister van koloniën het woord op en zeide o. a. Ik heb vroeger gezegd, dat ook mij de openstelling der 16 havens op Java ook voor den invoer verwonderd heeft. Nu heeft men wel gezegd, de minister is in Maart opgetreden en had dadelijk met de overlandmaal kunnen schrijven en dan was er niets gebeurd; maar gesteld, hij had reeds dadelijk bij zijne optreding geweten, dat de ordonnantie was uitgevaardigd, dan vraagt hij of hij ook dan den maatregel had kunnen intrekken. Zijns inziens kon hij dat niet doen, ten aanzien van een maatregel, van den koning uitgegaan, en waarop de kon. sanctie was verleend, na den raad van state te hebben gehoord. Hij merkt bovendien op, dat ook op zoodanige intrekking de raad van state op nieuw zou hebben moeten worden gehoord. Hij heeft ook het beginsel niet willen uit het oog verliezen van de solidariteit tusschen opvolgende ministeriën. Hij zou zich ook niet ligt laten bewegen, een maatregel van een voorganger af te keuren. Maar buitendien, hij hield het er, met de kennis van Java die hij heeft, bepaald voor, dat in de eerste tijden geen noemenswaardige invoer in die kleine havens kan plaats hebben. Hij wilde dus den noodigen tijd hebben om alles behoorlijk te overwegen, en vermits hij voorzag, dat in den eersten tijd de maatregel nietig zou zijn en hij daarin versterkt werd door het zwijgen van den handel, zoo heeft hij ook geene dadelijke maatregelen genomen in den zin van intrekking. Zijn antwoord aan den gouv.-generaal is geweest, dat hij het beter achtte om niet zooveel havens voor den invoer open te stellen, en dat hij niets wilde doen, wat tot bevestiging van den maatregel zou kunnen strekken. Daarom heeft hij geen gebruik aangeraden van de opening van entrepôts en het besluit van 1841 niet wenschen in te trekken. Hij is alteos van meening geweest, dat op den duur al de havens niet voor den invoer zouden open blijven.

Wat nu het besluit van 1841 zelf betreft, dat is een van die ingewikkelde quaestiën, waarin hij thans niet zal treden, vooral ook niet, omdat deswege verschil van opinie bestaat, daar de een zegt, dat dat besluit tegen het belang van de nijverheid is, terwijl de ander het wel degelijk in het belang van de nijverheid acht. Als het toch waar is, dat onder bedekking van certificaten van oorsprong vreemde manufacturen worden ingevoerd, dan is het besluit van 1841 eerder tot bescherming der nijverheid dan daaraan vijandig. Van den anderen kant wordt evenwel gezegd: hoe kan dat besluit tot bescherming strekken, als de nationale goederen worden geweerd? De minister moet al dadelijk opmerken, dat die invoer niet wordt geweerd, maar dat zij in die kleine havens alleen het privilegie missen, en het grootste verlies kan dus zijn de vracht naar een der hoofdhavens, waar het certificaat geldig is. Overigens maakt het een punt van overweging bij de regering uit of zij bij magte is het besluit van 1841 in te trekken. In het adres van de kamer van koophandel te Leyden wordt uitdrukkelijk betoogd, dat de regering het niet kan doen, op grond van het verband tusschen dat besluit en de O. I. tarieven. De minister wil nog niet bepaald beslissen, maar dat eene intrekking moet gepaard gaan met eene wijziging van het tarief van 1842, dat gelooft hij is door die kamer met juistheid beweerd. Hij moet er voorts op wijzen, dat niemand van de autoriteiten in Indië er aan gedacht heeft het besluit in te trekken, noch bij de voordragt tot sanctie aan den koning, noch bij de magtiging tot openstelling.

Verder voerden over deze § nog het woord de hh. Godefroi, van der Linden, van Hall en Hoynck van Papendrecht. De laatste spreker merkte aan dat het antwoord van den minister omtrent de certificaten van oorsprong niet aan het bezwaar van den handel te gemoet komt, en hij vroeg dus bepaald, welke regten er zullen betaald worden.

De minister van koloniën gaf hierop te kennen, dat, zoolang het besluit van 1841 niet is ingetrokken, de wollen en katoenen goederen met certificaat niet tegen het halve regt zullen worden toegelaten, maar wel andere objecten van Ned. nijverheid, omdat de besluiten van 1834 en 1841 alleen betrekking hebben op de wollen en katoenen goederen.

Voorts werden nog de beraadslagingen over § 7—10 ten einde gebragt, en de behandeling der overige §§ op morgen bepaald.

Zitting van Donderdag 24 Februarij.

In deze zitting zijn de gisteren afgebroken beraadslagingen voortgezet. Zij liepen, hoofdzakelijk over het cultuurstelsel. De heeren Duymaer van Twist, Stolte, van Hoëvell, van Hall en de minister van koloniën hebben daarover het woord gevoerd, en wel over den duur van het tegenwoordige gouvernements cultuurstelsel. De minister heeft betoogd dat de tusschenkomst des bestuurs niet zal kunnen worden gemist, zoolang men een batig slot niet kan ontberen. Morgen voortzetting der beraadslagingen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 22 Februarij.

In het hoogerhuis is van regeringswege medegedeeld, dat de heer Storks op de Ionische eilanden is aangekomen en dat de heer Gladstone spoedig van daar wordt terug verwacht. De regering heeft ook de toezegging gedaan, dat in de Ionische staatsregeling geene verandering zal gebragt worden, voor dat het parlement van dat gemeenebest zijn verlangen daartoe heeft kenbaar gemaakt.

— Lord Palmerston is voornemens op Vrijdag aanst. in het lagerhuis eenige opmerkingen in het midden te brengen omtrent de staatkundige aangelegenheden van het vasteland, indien de regering vóór dien tijd geene meer geruststellende berigten dienaangaande medegedeelde.

Door den *Times* en de *Morn. Chron.* wordt dit voornemen van lord Palmerston goedgekeurd, omdat het door de tijdsomstandigheden wordt gevorderd. Zij hopen echter dat hij zich niet door partijzucht zal laten leiden. De *Morn. Post*, het orgaan van lord Palmerston, tracht nu reeds de gemoederen op die opmerkingen voor te bereiden en betoogt dat het behoud van den vrede niet zoo naauw verbonden is aan het handhaven der tractaten van 1815 als men wel denkt, want de tegenwoordige toestand van Italië is thans niet zoodanig, als men die door de tractaten heeft willen waarborgen. Die toestand is geheel strijdig met de nationale onafhankelijkheid en het staatkundig evenwigt, die men door tractaten tracht te bewaren.

— De *Times* meldt als gerucht dat lord Cowley met een bijzondere zending naar Weenen is vertrokken. Men wil dat hij in last zou hebben om de Oostenrijksche regering tot wijziging van het regeringsstelsel in Italië over te halen. Hij is meer dan iemand bewust van de gevolgen, die eene weigering daarvan voor haar zou kunnen hebben.

— Het *Court Journal* berigt dat de prins-gemaal zich bij gelegenheid der doopplegtigheid van zijnen kleinzoon, den jeugdigden Pruissischen prins, naar Berlijn begeven zal, en dat prinses Frederik Willem van Pruissen in de maand Mei, door haren gemaal vergezeld, een bezoek aan Engeland brengen zal.

— In de afgeloopen week zijn er nabij Bangor, in Noord-Wallis, nieuwe proeven genomen met een nieuw verlichtingsmiddel, door majoor Fitz Maurice uitgevonden, die uitermate hebben voldaan. De eerste dezer proeven werden genomen in een hoogen en langen tunnel, en toen de draagbare en betrekkelijk zeer kleine toestel aan het eene einde was geplaatst, werd de geheele tunnel zoo gelijkmatig en schitterend verlicht, dat men op 300 yards afstand gemakkelijk geschreven schrift kon lezen. De proeven in de open lucht voldeden niet minder, zoodat men op een afstand van 8 tot 900 yards even goed als bij daglicht de treden van een trap kon onderscheiden. Behalve voor seinen en kustlicht, is dat licht tot vele doeleinden te bezigen, naardien alle kleuren daarbij goed kunnen onderscheiden, en eene photographie binnen 10 seconden kan vervaardigd worden. Het ontwikkelt geene nadeelige dampen en tast dus kleuren of verguldsel niet aan. Het kan gemakkelijk worden vervaardigd en is goedkoop, zoo zelfs, dat een licht, gelijkstaande met dat van 30 kaarsen, slechts een halven penny per uur kost.

— De uitgestrekte fabriekgebouwen der hh. Randolph en C°. te Glasgow zijn door brand vernield. De schade berekent men op 70,000 £.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Februarij.

Steeds zijn hier tegenstrijdige geruchten in omloop. Sommigen verzekeren dat Oostenrijk van het bijeenkomen eener conferentie in 't geheel niet wil hooren, volgens anderen daarentegen zou het hof van Weenen de bemiddeling van Engeland en Pruissen, ter vereffening van het Italiaansche geschil, aan Frankrijk hebben voorgesteld. Het eerste gerucht verdient niet in 't minst eenig geloof. Het tweede is zeer onwaarschijnlijk.

— In den senaat heeft zich een zekere tegenstand geopenbaard tegen prins Napoleon, bij de behandeling van het ontwerp tot verhooging van het inkomen der leden van de keizerlijke familie. De reden daarvan is gelegen dat men den prins als de oorzaak beschouwt van de oorlogzuchtige strekking onzer staatkunde in den laatsten tijd. De leden van den senaat, die even als die van het wetgevend ligchaam voor den vrede zijn gestemd, hebben zeker niet bedacht dat de keizer de man niet is om zich een gevoelen van een ander te laten opdringen.

— Er is thans geen sprake meer van de verheffing van prins Napoleon tot groot-admiraal. Naar men zegt zal dit gerucht officieel worden tegengesproken.

— Prins Napoleon heeft eene deputatie der alhier verblijf houdende Italianen ontvangen. In een bij deze gelegenheid tot den prins gehouden toespraak, werd dezen geluk gewenscht met zijne echtverbintenis. Ook wees de deputatie op de gevolgen van het bondgenootschap tusschen Frankrijk en Sardinië, en op de hoop die daaruit voor de Italianen ontstaat. Aan prinses Clotilde werd een monster bouquet aangeboden.

De genoemde deputatie bestond uit de hh. Sterbini, oud-minister van de Romeinsche republiek, Ulloa, voormalig generaal van de Venetiaansche republiek en Gritti, een Venetiaansch uitgewekene. Eerst had men het denkbeeld opgevat om een groot gastmaal te geven aan al de Parijsche dagbladschrijvers, die van hunne ingenomenheid met de Italiaansche zaak hadden doen blijken, maar, daar de politie zich daar tegen verzette, had men dit plan laten varen en tot het zenden eener deputatie naar prins Napoleon besloten, ten einde op die wijze toch aan zijne gevoelens lucht te geven.

— Naar men verneemt zal de heer Emerat tot 2de drogman bij ons gezantschap te Konstantinopel benoemd worden. Van wege zijn huwelijk met mej. Eveillard kan hij moeijelijk weder naar Jeddah terugkeeren, omdat zij ongaarne de plaats zou wederzien, waar hare ouders zoo noodlottig zijn omgekomen.

— Even als in den *Constitutionnel* wordt ook in het *Journ. des Déb.* de dubbele verkiezing van den heer Couza tot hospodar van Moldavië en Wallachye besproken, in een artikel van den heer St. Marc Girardin. De schrijver betoogt dat deze verkiezing noch tegen de letter, noch tegen den geest der overeenkomst van 19 Aug. strijdt. De mogendheden hebben een zoodanig geval niet voorzien en dus ook niet kunnen verbieden. De bel-

vergaderingen in de Vorstendommen hebben niet tegen de wettelijke bepalingen gehandeld, maar slechts aan eenen nationalen wensch gevolg gegeven. Door deze dubbele keus is de vereeniging tot stand gebragt, en wanneer de leden der conferentie zullen vergaderd zijn, dan hebben zij alleen te onderzoeken of de wettelijk volbragte vereeniging, op verzoek der Porte, zal vernietigd worden. De heer Girardin gelooft, met den heer Renée in den *Constitutionnel*, dat de vernietiging der verkiezing noodwendig tot eene militaire bezetting der Vorstendommen zou moeten leiden, waarover men zich moeijelijk, zoo niet onmogelijk, zal kunnen verstaan.

— Er is thans weder een nieuw vlugschrift verschenen onder den titel van *Het vasthouden aan de tractaten*. Als schrijver noemde men weder den heer de la Guéronnière, maar eene oppervlakkige lezing is genoeg om dit beweren te logenstraffen. De schrijver moet een Italiaan zijn.

— Men zegt dat de Sardinische regering hier te lande de vervaardiging van 30,000 paren schoenen en 30,000 kapotjassen heeft aanbesteed.

— Naar men verneemt heeft de voormalige keizer van Haïti, Soulouque, deze stad tot verblijfplaats uitgekozen, en wordt eerstdaags hier iemand verwacht om voor hem eene woning te zoeken.

Ook verneemt men dat de koning Ranak, het hoofd der Pahouins of olifanten-jagers, een volk dat aan de oevers van den Gabon in Opper-Guinea woont, zijn zoon herwaarts zal zenden, om zijne opvoeding te ontvangen. De jongeling is 11 jaren oud.

— De heer Houry, een uitstekend orientalist, benoemd tot leeraar in de Fransche letterkunde en geschiedenis bij de militaire school te Teheran, en toegevoegd aan den Persischen kroonprins, is overleden.

— Volgens het *Annuaire de la Marine* telt de Fransche marine op dit oogenblik 2 admiralen, 11 vice-admiralen, 20 schouts-bij-nacht, 113 kapiteins ter zee, 232 luitenants 1ste kl., 673 luitenants 2de kl., 546 adelborsten 1ste kl. De marine-artillerie telt 1 brigade-generaal, 6 kolonels, 8 luitenant-kolonels, 17 majoors, 86 kapiteins. Bij de mariniers zijn 2 brigade-generaals, 4 kolonels, 14 luit.-kolonels, 30 majoors en 165 kapiteins.

— De *Mon. de la Flotte* deelt het volgende mede: Aimé Bonpland, de beroemde reiziger, wiens naam met dien van Humboldt onafscheidelijk verbonden is, heeft, toen hij te Corrientes, in Zuid-Amerika, overleed, verzamelingen en handschriften nagelaten. Frankrijk vordert de uitlevering daarvan, en de opperbevelhebber onzer zeemagt in de wateren van Brazilië en op de Plata-rivier heeft dezer dagen van het ministerie van marine bevel ontvangen, des noods een stoomjagt naar Salto, in Uruguay, te zenden om er die voorwerpen in bezit te nemen.

— Wegens de veelvuldige betrekking tusschen Marseille en Algerië, zal er in genoemde stad een Arabisch dagblad worden uitgegeven.

— Onder de hier verblijf houdende uitgewekenen merkt men eene groote beweging op, welke waarschijnlijk in verband staat met de Italiaansche zaak. De Napelsche vlugtelingen die op Malta waren zijn mede van daar verdwenen, hetgeen den *Times* heeft doen berigten, dat er een opstand te Napels werd voorbereid. Naar men verneemt gaan de meeste vlugtelingen naar Genua, alwaar vier nieuwe regementen worden opgerigt; zij nemen meestal dienst als vrijwilligers. Het getal Zwitsers, dat zich voor eenen veldtogt in Italië, zoo die plaats heeft, wil verbinden, is mede zeer aanzienlijk.

— Uit Madrid wordt gemeld dat er, door bemiddeling van den Engelschen consul te Tanger, in het begin dezer maand een verdrag is gesloten tusschen de Spaansche regering en den keizer van Marocco.

— De Spaansche regering zal op de Canarische eilanden een depôt vestigen, waar de soldaten, die naar de Antilles vertrekken, een zekeren tijd zich kunnen ophouden. Op die wijze zullen zij zich langzamerhand aan het luchtgestel gewennen en zullen er minder sterfgevallen onder hen voorvallen. Dit depôt zal insgelijks dienen voor de soldaten, die zich naar de golf van Guinea, naar Fernando Po, Corisco, enz. begeven.

PRUISSEN.

BERLIJN, 22 Februarij.

De veldmaarschalk graaf Dohna is gisteren alhier overleden.

— Bij de vertegenwoordiging in Wurtemberg is een adres ingekomen van 14 Kamer leden, waarin zij wordt uitgenoodigd de regering aan te sporen om in vereeniging met de overige Duitsche staten maatregelen te nemen tot afwering van den aanval waarmede Oostenrijk door Frankrijk wordt bedreigd. In dit adres wordt o. a. gezegd: Het Duitsche volk is verontwaardigd over het gevaar waarmede de algemeene vrede door Napoleon III bedreigd wordt. Dat gevoel is door de geheele dagbladpers van Duitschland uitgesproken, en het wordt luider en luider aan den dag gelegd, hoe meer het gevaar van eenen algemeenen oorlog in de sterke toerustingen van Frankrijk, Piemont, Oostenrijk en Engeland zigtbaar wordt. De toerustingen van Frankrijk en Piemont zijn in de eerste plaats tegen Oostenrijk gerigt, maar elke aan het Duitsche keizerrijk toegebragte slag treft geheel Duitschland. Wien toch is het niet uit de geschiedenis bekend, dat, wanneer Oostenrijk geslagen werd, de beurt dan weldra aan de overige Duitsche staten kwam? Het eerst zou Zuid-Duitschland voor eenen inval van Fransche troepen bloot liggen, maar weldra zou geheel het overige Duitschland het oorlogstooneel moeten uitmaken; en voor langen tijd zou de welvaart des volks, die zich thans zoo heerlijk ontwikkelt, verwoest worden. Zulk eene zware ramp te verhoeden, is de pligt der Duitsche regeringen.

De kamer heeft dit adres ter kennis van de regering gebragt.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 21 Februarij.

Men kan nu als zeker aannemen dat de leening van 6 millioen £, die door onze regering te Londen is beproefd, mislukt is. Volgens de ingekomen opgaven is daaraan slechts voor een vierde deel genomen. Het toenemen onzer staatsschuld en het tekort, waardoor jaarlijks de begrooting wordt gekenmerkt, draagt er veel toe bij om ons crediet in het buitenland te doen afnemen. De daardoor heerschende bezorgdheid is nog toegenomen, nu men opgemerkt heeft dat het huis Rothschild aanzienlijke partijen onzer staatspapieren aan de markt brengt.

— Van de onderscheidene Duitsche staten moeten hier geruststellende verzekeringen zijn ontvangen, dat, bij eenen mogenlijken oorlog met Frankrijk, Oostenrijk niet aan zich zelven zal overgelaten worden. Indien Sardinië alleen tegen ons naar het zwaard grijpt, is de hulp van het vereenigde Duitschland niet noodig, maar zoo Sardinië in vereeniging met Frankrijk dezen aanval mogt doen, dan zou allerwaarschijnlijkst de bondsdag een voor Oostenrijk gunstig besluit nemen.

— De *Oesterr. Zeit.* verzekert dat het berigt, door buitenlandsche dagbladen verspreid, alsof aan de alhier uitkomende bladen was verboden artikelen over het Oostenrijksche finantie-wezen op te nemen, die niet vooraf aan de goedkeuring van den minister van finantiën waren onderworpen, geheel bezijden de waarheid is. Wel zijn de redacteurs der alhier uitkomende bladen door den stadhouder ontboden en bij die gelegenheid is hun medegedeeld, dat, om hen te vrijwaren voor de openbaarmaking van onjuiste feiten op finantieel gebied, de minister van finantiën hun de vrijheid gaf om bij den secretaris-generaal van het ministerie inlichtingen in te winnen betreffende het al of niet juiste der feiten.

— Aan de jongelingschap is het verboden de Duitsche universiteiten buiten 's lands te bezoeken.

— In het afgeloopen jaar hebben 32 Duitsche spoorwegen eene ongunstige uitkomst opgeleverd; want, vergeleken met 1857, zijn de ontvangsten met ½ en bij eenige zelfs met ⅓ verminderd. Slechts 10 spoorwegen, onder welke bijna al de met Nederland in verbinding staande linien behooren, hebben eene meerdere ontvangst gehad.

TURKYE.

Door de regering zijn naar onderscheidene provinciën des rijks hoofdofficieren des legers afgezonden, met den last om de achterstallige belastingen in te voeren. Zij zullen geene vaste bezoldiging of vergoeding van reiskosten ontvangen, maar 3 pCt. genieten van de sommen die zij zullen ontvangen.

— Te Konstantinopel is eene deputatie uit Moldavië aangekomen, om aan de Porte de verkiezing van den heer Couza tot hospodar bekend te maken en hare goedkeuring te verzoeken. De leden moeten echter te kennen hebben gegeven dat zij enkel uit beleefdheid gekomen waren, en zoo het bewind de gevraagde goedkeuring weigerde, de Moldaviërs evenwel hunnen gang zouden gaan.

STADS-BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Zaturdag den 26sten Februarij 1859, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1o. Ontslag van den waagmeester W. Corduwa.
2o. Adres van Dr. A. Hasebroek om onslag als Stads-Doctor.
3o. Suppletoir kohier der plaatselijke directe belastingen 1858.
4o. Benoeming van een regent voor de armbakkerij.
5o. Adres van H. P. A. van Wensen om gemeentegrond.
6o. Voorstel van Commissarissen over de gazfabriek tot uitbreiding.
7o. Aanvrage van de commissie over de armkerk, om eene tegemoetkoming.
8o. Adressen om teruggave van betaalde plaatsel. dir. belasting over 1858, van
   a. S. J. le Poole als executeur in den boedel van wijle vrouwe Wed. G. Sandifort.
   b. J. A. Schreuder in gelijke qualiteit in den boedel van wijle J. M. S. Landa, Wed. D. Poelffoe.
9o. Adres van C. A. G. Oliphant om afschrijving in de plaatselijke directe belasting over 1858.

Burgerlijke Stand.

Van den 17 tot en met den 23 Februarij 1859.

BEVALLEN: A. Hoefnagel, geb. IJsbaard, D. — W. Oostveen, geb. Halfheer, Z. — C. M. Vlasveld, geb. van Wateringen, D. — S. van der Reek, Z. — D. de Blaauw, geb. Carten, D. — S. Kallenberg, geb. Stakenburg, Z. — C. Eduard, geb. Schroef, Z. — H. C. van Dam, geb. Lambert, D. — E. van der Bij, geb. Kasteele, Z. — E. M. Choufoer, geb. de Groot, Z. — F. M. van den Dop, D. — P. van Everingen, Z. — C. Musegaas, geb. Hazenbos, D. — A. J. van Ark, geb. Jongeneel, Z. — P. Beekman, geb. Gressie, D. — [illegible] Giese, geb. de Man, Z. — J. R. van den Dop, Z. — M. Beulink, geb. Vink, D. — J. M. van Dalen, geb. Maaswijk, Z. — C. Cacler, Z. — P. Viersen, geb. de Gorter, Z. — S. C. van der Linden, geb. Rijke, Z. — R. C. Stokhuyzen, geb. Taree, D. — J. G. Nobelbos, geb. Sloots, Z. — J. Krul, geb. Bodry, Z. — M. Louwrier, geb. Star, D. — J. van der Linden, geb. de Haan, Z. — C. de Graaf, geb. Verwark, D. — S. A. Wijtenburg, geb. Copier, D. — J. E. Smolders, geb. de Kleyne, D. — P. du Chattel, geb. Fransen, D. — S. Ligtvoet, geb. Rijke, Z. — M. S. Nieboer, geb. Koppeschaar, D. — B. Ligtvoet, geb. Ouwerkerk, D. — M. Klein, geb. Doesburg Lannooy, D. — M. van Biemen, geb. Mieremet, Z. — J. Cassier, geb. Dondorp, Z. — D. T. Verhoeven, geb. de Smit, D. — W. K. Bezle, geb. Wagemans, D.

GEHUWD: J. L. Creyghton, Jm. en H. J. F. de Meere, Jd. — M. J. Waals, Jm. en J. C. Schuyer, Jd. — F. van den Berg, Jm. en C. M. van der Waals, Jd. — D. Schoen, Jm. en M. du Chattel, Jd. — H. A. van Antwerpen, Jm. en L. Onvlee, Wed.

OVERLEDEN: D. Merz, geb. Regouw, 49 j. — M. Lablans, D., 1 j. en 9 m. — P. van der Zeeuw, Z., bijna 5 m. — F. J. van Hassel, Z., 6 w. — G. van Leeuwen, 34 j. — A. P. J. Timp, 71 j. — H. Weijtenburg, 77 j. — W. Brandt, 49 j. — P. Koster, Z., 5 m. — J. van Eck, 89 j. — H. Doove, Z., 2 j. en 4 m. — A. D. Sol, Z., 1 j. — J. M. Batteljee, D., 6 w. — H. J. Smit, Z., 3 j. en 4 m. — S. Noorloos, geb. Des Tombe, 84 j. — J. van der Klis, Z., 7 j. en 6 m. — A. va

der Mark, D., 11 m. — C. Bronkhuyze, D., 6 m. — L. van Berkel, Z., 9 j. en 6 m. — J. Kallenberg, geb. Dingjan, 58 j. — P. J. de Boer, D., 3 j. en 5 m. — J. van Mastrigt, D., 1 j. en 9 m. — G. de Kok, 21 j. — A. Besyn, 56 j. — A. van Venetie, geb. Schilt, 43 j. — J. C. Uldrik, D., 8 d. — G. van Dorp, geb. van den Berg, 71 j.

VERBETERING.

In de advertentie omtrent de tentoonstelling van bloeijende hyacinthen enz. te Noordwijk, in ons voorlaatste nommer, staat dat die voor het publiek zal geopend zijn op 3. 4 en 5 Maart; men leze daarvoor **op 4, 5 en 6 Maart.**

ADVERTENTIEN

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
WOENSDAG 23 Februarij.

		Langst koers	Hoogst koers	Gebleven.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	63¾	64[illegible]	63[illegible]
Dito Certificaten	» 3 »	76⅞	77[illegible]	76⅞
Dito dito	» 4 »	98⅛	98 5/16	98 3/16
Amortisatie Syndicaat	» 3½ »	93⅞	—	—
Handelmaatschappij	» 4½ »	140⅝	141	140⅞
O. L. Leening	» 4 »	97⅝	97 11/16	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
BELGIE,	» 2½ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »	—	—	—
Dito dito	» 4½ »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	[illegible]
Dito dito	» 4½ »	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» 1½ »	29⅜	29⅞	29⅜
Dito Obligatiën	» 3 »	43½	43¾	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	39 15/16	40⅛	40
Bewijzen Coupons		—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	45½	45 5/16	45½
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	103[illegible]	104	103[illegible]
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	102½	102⅝	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	—	—	—
Dito 1840	» 4 »	85¼	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	85½	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 »	153¾	154	—
Dito Obligatiën	» 4 pCt.	79¾	80⅛	80
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½ »	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	73½	—	—
Dito	» 4 »	58½	—	—
Dito Metall.	» 5 »	65¾	66½	66[illegible]
Dito Nieuwe	» 5 »	77 9/16	77⅞	77⅝
Dito 1847	» 2½ »	34⅛	34½	34 5/16
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5 »	—	—	—
SARDINIE,	» 5 »	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	» 4½ »	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 5 »	40¾	40 13/16	[illegible]
GRENADA, Obligatiën	» 3½ »	17 15/16	18	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3 »	19⅛	19[illegible]	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—		

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.